



Asociația pentru  
Protecția Păsărilor  
și a Naturii  
Grupul Milvus

Milvus Csoport  
Madártani és  
Természetvédelmi  
Egyesület

Milvus Group  
Bird and Nature  
Protection  
Association

B-dul 1 Decembrie 1918, nr. 121,  
Tîrgu Mureș, 540445  
+40 265 264726  
office@milvus.ro  
www.milvus.ro  
O.P. 1 C.P. 40,  
540600 Tîrgu Mureș, Romania

## Protocol de monitorizare pescarelului negru

### A. Scopul metodologiei

Scopul programului este de a evalua evoluția populației de pescărel negru de pe anumite sectoare de râu. Asociația Grupul Milvus monitorizează anual, încă din 1990, populația acestei specii din Defileul Superior al Mureșului. Aceste date ne-au permis identificarea tendințelor populaționale ale acestei specii pe acest sector de râu.

### B. Specii țintă

Specia vizată în acest program este pescărelul negru / mierla de apă (*Cinclus cinclus*).

Folosim această ocazie pentru a face un inventar complet al speciilor de păsări prezente în zonă în această zi, de aceea, în timpul evaluării este necesar înregistrarea datelor privind toate speciile observate, ca listă completă, în aplicația OpenBioMaps (OBM).

### C. Descrierea metodologiei

#### C.1 Locații de monitorizare

Unitatea de bază pentru evaluarea speciilor în cazul acestei metodologii este transect de a-lungul râului, ce trebuie parcurs în timpul evaluării.

Programul vizează râurile de munte care sunt habitate propice acestei specii. Pentru a putea asigura un grad de acoperire cât mai bun al sectoarelor de râu și pentru a asigura astfel o evaluare cât mai precisă a numărului de exemplare, este recomandată selectarea unor sectoare de cel puțin 5 km, cu maluri ușor accesibile pe jos.

#### Selectarea sectorului de râu adecvat

Râul va fi împărțit în secțiuni de 5-15 km, care vor fi parcurse pe jos, de echipe mici (2-5 persoane), îndrumate de un observator experimentat. Din motive de siguranță, recomandăm ca echipele să fie formate din cel puțin 2 persoane. **Pentru a asigura comparabilitatea rezultatelor din ani diferiți este esențială păstrarea cu exactitate a aceluiași sector de râu în fiecare an.**

#### C.2 Periodicitatea evaluării

##### Repetabilitatea

Pentru ca datele să fie utilizabile conform scopului metodologiei, respectiv pentru păstrarea continuității și consecvenței, evaluarea trebuie repetată anual.

### **Perioada observațiilor în teren**

Pentru fiecare locație este nevoie de 1 vizită / an (sezon).

Observațiile vor fi efectuate de preferință în sincron cu celelalte zone din țară, în perioada **20-25 ianuarie**.

### **C.3 Desfășurarea evaluării**

#### **Intervalul orar**

Observațiile pot fi efectuate pe tot parcursul zilei, pe lumină.

#### **Condițiile meteorologice**

Observațiile trebuie efectuate în condiții meteorologice favorabile. Recomandăm evitarea vântului puternic (peste 3 pe scara Beaufort) sau condițiile de ploaie și ceață, pentru a crește șansele de detectabilitate a exemplarelor.

#### **Modul de efectuare a observațiilor**

Pentru că nu se îndepărtează aproape niciodată de apă, pescărelul negru poate fi observat adesea pe maluri, pe marginea gheții sau pe pietrele din albie. Astfel, din punctele de unde sunt vizibile suprafața apei și amândouă malurile, observatorul trebuie să parcurgă atent, observând cu binoclul, de-a lungul cursului de apă, fiecare loc în care pescărelul ar putea să apară. Podurile sunt puncte de observație ideale, însă, de obicei observațiile sunt efectuate de pe mal.

Se va nota numărul de exemplare observate din fiecare punct.

**Atenție!** Dacă avansăm pe mal, adesea vedem păsările doar atunci când se sperie și își iau zborul către direcția noastră de mers. Vă recomandăm să păstrați un nivel de atenție ridicat pe tot parcursul zilei, pentru a nu înregistra de două ori același individ observat.

În timpul deplasării este recomandăm efectuarea unui liste complete. Lista completă trebuie să conțină toate speciile identificate de observator în timpul deplasării. Nu este necesar să conțină numărul exact pentru fiecare specie, excepție face mierla de apă, pentru care este obligatoriu de a nota toate exemplarele, fiind specia țintă a recensământului.

### **D. Tip de date solivitate de la observatori**

#### **Criterii minime de calitate a datelor despre speciile țintă**

Pentru ca datele colectate să poată fi folosite pentru îndeplinirea scopului metodologiei, acestea trebuie să conțină minimum următoarele informații:

- data și ora observației;
- coordonatele locației de eșantionaj (suprafața acoperită);
- numele observatorului;
- specia;
- numărul de exemplare;

- tipul numărării;
- datele auxiliare obligatorii (acoperirea locației, starea bazinului, procentul acoperirii cu gheață, efectul condițiilor meteo asupra păsărilor, nivelul deranjării păsărilor, modul de efectuare a observațiilor).

Datele colectate în fiecare locație despre specia țintă trebuie să aibă toate informațiile climatice auxiliare; acestea sunt fie în format electronic (dacă au fost colectate cu ajutorul aplicațiilor mobile), fie în carnete de teren completate pentru fiecare locație.

Date suplimentare colectate despre toate speciile de păsări în locația de numărare pot fi colectate în format electronic (dacă au fost colectate cu ajutorul aplicațiilor mobile) sau cu ajutorul formularului de teren cu structură tabelară.

Opțional, pot fi efectuate fotografiile în locația de numărare.

Coordonatorul trebuie să arhiveze și să păstreze toate datele colectate (atât cele de specii, cât și datele auxiliare).

## E. Colectarea datelor

Datele pot fi înregistrate în 2 moduri:

- 1) Este recomandat să folosim aplicația mobilă OpenBioMaps (OBM) selectând formularul – *Monitorizare pescărel negru* este modul ideal, mult mai simplu, întrucât locația observației și traseul parcurs este înregistrată automat de GPS-ul încorporat al telefonului mobil, iar încărcarea datelor colectate se poate face automat. După finalizarea observațiilor, odată conectați la internet, veți încărca datele în baza de date OpenBioMaps, utilizând funcția de sincronizare.
- 2) În mod excepțional pe un caiet de notițe (unde va fi notat numărul exemplarelor observate și codul punctului de observație înregistrat cu dispozitivul GPS dedicat). În acest caz, după finalizarea observațiilor, datele trebuie încărcate manual în baza de date OpenBirdMaps.

Aplicația puteți se poate descărca din GooglePlay și din AppStore. Colegii noștri vă pot oferi detalii suplimentare privind utilizarea aplicației pe teren. Pentru informații generale privind instalarea și configurarea acesteia, vă recomandăm parcurgerea următorului tutorial: <https://openbirdmaps.ro/help/tutoriale.html>

## F. Echipament necesar

Acest program presupune deplasarea observatorilor pe jos, cu viteză redusă, pe parcursul mai multor ore, prin zăpadă, în condiții de temperaturi scăzute și umiditate ridicată a aerului. De aceea este necesară o vestimentație adecvată (haine călduroase, încălțăminte impermeabilă) și poate fi util un termos cu ceai cald.

Pentru realizarea observațiilor vei avea nevoie de:

- binoclu;
- un telefon mobil cu aplicația mobilă OpenBioMaps instalată;
- un caiet de notițe și dispozitiv GPS dedicat (în cazul în care **nu** utilizați aplicația OBM);

- o baterie externă (power bank) – opțională, dar posibil utilă, pentru a evita descărcarea completă a telefonului mobil, în cazul în care înregistrați observațiile în aplicația OBM.

### **G. Nivel de pregătire a observatorilor**

Nivelul de pregătire de specialitate al observatorilor este de bază în identificarea a păsărilor comune. Observatorul principal trebuie să aibă experiență în identificarea și căutarea mierlei de apă de a-lungul transectului.